

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยงานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

ที่ สน๔๑๖๐๔/๑๙๙

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง รายงานผลการจัดทำตามแบบประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

เพื่อให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้แจ้ง แนวทางในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

จึงขอรายงานผลในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

๑. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับ สินบนจากการดำเนิน งานตามภารกิจของ หน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
๒. รายงานผลการดำเนิน การเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวกัลยาณี ศรีมาตร)
นักวิชาการตรวจสอบภายใน

ความเห็นรองปลัดฯ.....

ความเห็นปลัดฯ.....

(นางสาวนรมล นามสูง)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักปลัด ฯ

(นายภาพล ประดับศิลป์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

ความเห็นนายกฯ.....

(นายวิเชียร ธรรมรักษา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง
อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน
จากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร**

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการแผ้วถางความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

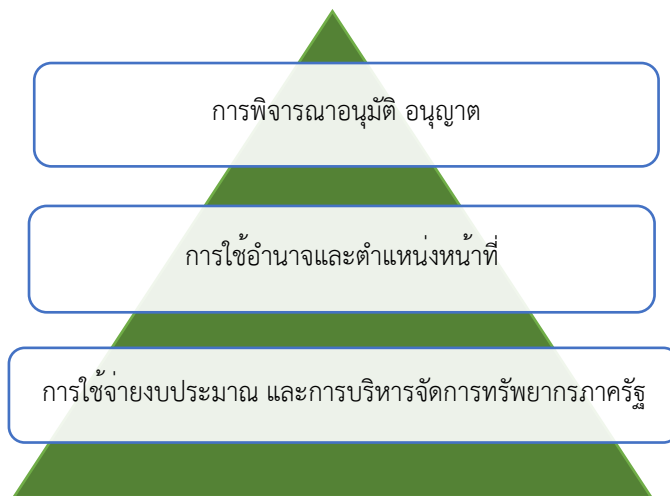
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

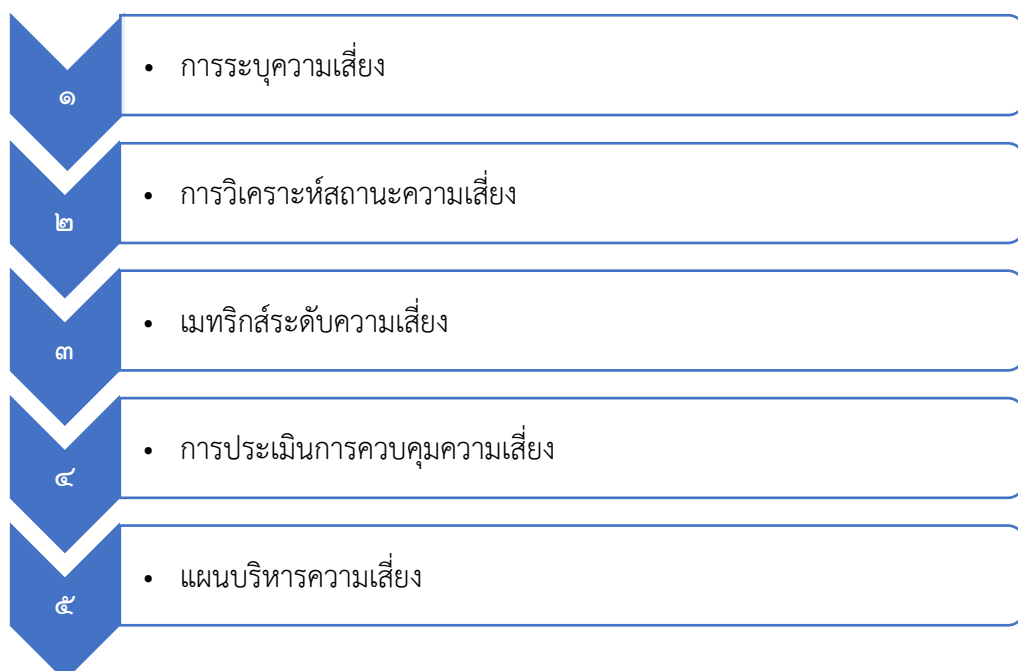
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

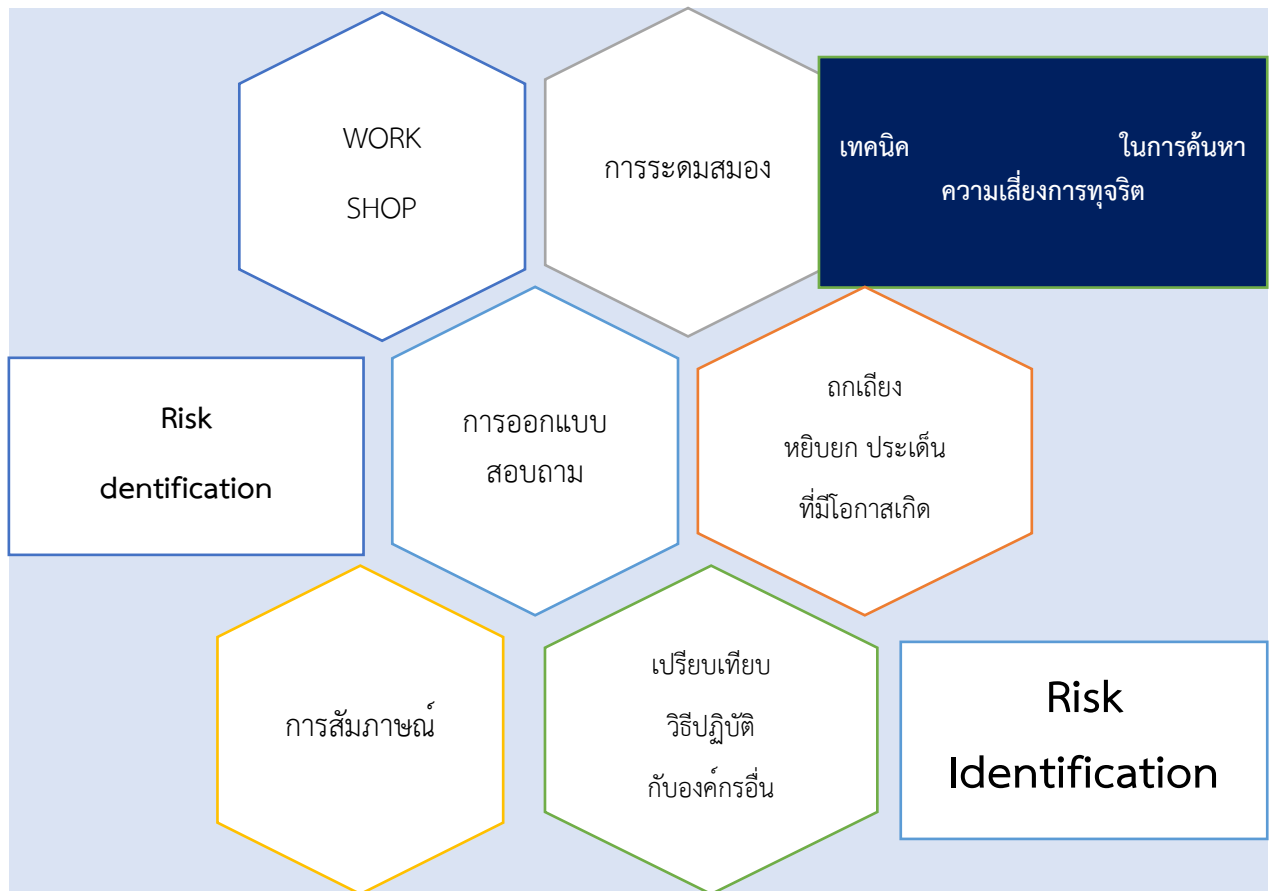

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ 1 ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสีย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผล
คูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความ
เสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสีย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง(Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณา
จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น
(Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง
ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
๑.การอนุมัติ อนุญาตตาม พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ (การขออนุญาต ก่อสร้าง)	๑. หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ อาจมีการ เรียกรับ สินบน เช่น เงินแป๊ะเจี๊ยะ เงินใต้โต๊ะ ส่วย ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก ค่าน้ำร้อนน้ำชา ค่าหัวคิว เงินทอน ๒. หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ มีญาติ หรือคนสนิทมายื่นใบอนุญาตก่อสร้าง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. ออกมาตรการในการรับสินบนและบtlงโทษ ที่ชัดเจน ถ้าฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ๒. ผู้บริหารหมั่นกำกับดูแล และตรวจสอบการ ทำงานของเจ้าหน้าที่ ๓. การเสริมสร้างจิตสำนึกในการแยกแยะ ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมให้แก่ เจ้าหน้าที่	

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
๒. การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย (การจัดเก็บรายได้)	๑. ข้อมูลผู้เสียภาษีที่มีอยู่ไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถติดตาม การค้างชำระภาษีได้ ๒. ไม่มีการชำระภาษีอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน ๓. อาจจะมีการรับสินบนค่าดำเนินการในการอำนวยความสะดวก ๔. การบันทึกยอดรับส่งในแต่ละวันยอดอาจไม่ตรงกัน	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. มีการขอเอกสารหลักฐานที่เป็นปัจจุบันจาก ผู้เสียภาษี และส่งหนังสือติดตามทวงถามการชำระภาษีเป็นลายลักษณ์อักษร ๒. มีการประชาสัมพันธ์กำหนดการชำระภาษีให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง ๓. ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเคร่งครัด	
(การนำรถยนต์ ของทางราชการ ไปใช้ทางธุระ ส่วนตัว)	๑. เจ้าหน้าที่บางรายนำรถยนต์ส่วนกลางของสำนักงานไปใช้ทำธุระส่วนตัว ๒. เจ้าหน้าที่บางรายนำรถยนต์ส่วนกลางของสำนักงานไปใช้ก่อนได้รับอนุญาต	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. การจัดทำแบบคำขออนุญาตใช้รถยนต์ส่วนกลางเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ก่อนได้รับอนุญาต และป้องกันการนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ในการทำธุระส่วนตัว ๒. การเสริมสร้างจิตสำนึกในการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมให้แก่เจ้าหน้าที่ ๓. มีการบันทึกการใช้งานต่างๆ	

ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวกับการรับ สินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หมายเหตุ
๓. การบริหารงาน บุคคล	๑. มีการรับบุคคลเข้ามาทำงานโดยไม่มีวิธีการคัดเลือก ตามประกาศ กท.จังหวัด สกลนคร ๒. มีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าทำงาน ๓. อาจจะมีการรับสินบนค่าดำเนินการในการรับตำแหน่งเลื่อนตำแหน่ง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑. มีการประกาศรับสมัคร และดำเนินการคัดเลือกอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้	
๔. การจัดซื้อจัดจ้าง (การทุจริตใน การจัดซื้อจัดจ้าง)	๑. เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินโครงการเลือกจัดซื้อจัดจ้างกับร้านที่ตนเองสนิท หรือเป็นญาติ หรือร้านที่ตนเองเคย ได้ง่าย ๒. เจ้าหน้าที่เลือกจัดซื้อจัดจ้างกับผู้รับจ้าง หรือผู้ประกอบการที่เจ้าหน้าที่รู้จัก หรือสนิทสนมเป็น การส่วนตัว ๓. เจ้าหน้าที่ อาจมีการเรียกรับ สินบน เช่น เงินใต้โต๊ะ ส่วย ค่าดำเนินการ ค่าอำนวยความสะดวก	ความเสี่ยงระดับสูง	๑. ตรวจสอบคู่สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ ๓. เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุ หรือการจ้าง ๔. ผู้บริหารหมั่นกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย เพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง อันจะส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการรายอื่น	

หมายเหตุ : ๑. กรณีหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ระบุว่า “ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับทรัพย์สินในกระบวนการงาน อนุมัติ อนุญาต เนื่องจากไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ต้องระบุให้ครบทุกประเด็น ***